

України), домедична підготовка (цивільна, військова), пластун, творчий виступ команди на патріотичну тематику-«Ватра». Не дивлячись на всі складні умови підготовки, учасники гри через своє непереборне бажання та свою патріотичну свідомість все ж змогли виступити на змаганнях та показати високий результат на обласному етапі цієї гри [3].

Тож, не звертаючи уваги на умови та перешкоди, пов'язані з обмеженнями, викликаними поширенням коронавірусної інфекції COVID-19, в яких доводиться проводити різні заходи для підтримання національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання молоді, в багатьох містах нашої країни виходить підтримувати діяльність клубів, проводити змагання, вишколи, лекції патріотичного напрямку, навчання для підготовки молоді до захисту майбутнього нашої країни.

1. Національно-патріотичне виховання дітей та молоді. URL : <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/natsionalno-patriotichne-vihovannya-ditey-ta-molodi/>

2. Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання. URL : <https://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/Методичні-рекомендації-щодо-національно-патріотичного-виховання-у-загальноосвітніх-навчальних-закладах.pdf>

3. Сокіл-Джура. URL : <https://text.ru/rd/aHR0cHM6Ly91ay53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kv0KHNQvtC60ZbQu1%2FigJRf0JTQtGD0YDQsA%3D%3D>

**Наталія ЛЕОНОВА**

доцент кафедри  
соціально-гуманітарних дисциплін  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ  
(м. Дніпро, Україна),  
кандидат філологічних наук

### **ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПСИХІКУ ДИТИНИ**

Одним із шляхів, що допоможуть вирішити проблему домашнього насильства в Україні, є той факт, що в грудні 2017 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про запобігання та протидію домашньому насильству», в якому запропоновано новий, із використанням сучасних європейських стандартів, підхід до боротьби з цим негативним явищем у розвиненому суспільстві [2].

Отже, відповідно до ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (далі – Закон), домашнім насильством визнаються дії або бездіяльність психологічного, сексуального, фізичного або економічного насильства, що вчиняються в родині чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [2].

Законодавство України у парадигмі протидії домашньому насильству виокремлює чотири види такого насильства: психологічне, фізичне, сексуальне та економічне.

Насильство в родинах, на жаль, відбувається в усіх прошарках суспільства, незалежно від релігії, раси, сексуальних смаків, освітнього та професійного рівнів. Переважно насильники та агресори намагаються одержати владу та контроль над своїми близькими, партнерами, членами родини [1].

Отже, насильство над дітьми – це широке поняття, що вміщує різні види поведінки психологічно залежних та взаємодіючих пар: батьки – діти, опікуни – вихованці, вчителі – учні, вихователі – малеча, вихованці, тренери – діти-спортсмени, командний склад – курсанти тощо. Старші або сильніші є домінуючими в зазначених типах пар і якщо вони виявляють агресію, то відбувається травмування об'єкту насильницьких дій – ментальне, психічне, фізичне тощо.

Наша держава піклується про своїх громадян на законодавчому рівні, багато різних волонтерських та соціальних центрів намагаються допомогти жертвам домашнього насилля, але, не зважаючи на позитивні зміни та тенденції зацікавлених сторін результати

статистичних оцінювань із кожним роком погіршуються, а кількість жертв домашнього насильства – неповнолітніх, зростає. Ці актуальні питання у своїх працях висвітили такі наковці й дослідники, як В. Міленко, Ю. Онишко, Л. Смилова та інші.

У сучасній практиці соціально-педагогічної роботи вже майже не використовують поняття «жорстоке ставлення щодо дитини», що поєднувало раніше сексуальне насильство, фізичне насильство, інцест та ін., а також психологічно негативне ставлення, наприклад, ігнорування дитини або втягнення до конфлікту й насильству між домінуючими в парах чи батьками та іншими членами родини.

У наш час постраждалою дитиною визнається не лише та, яка зазнала домашнього насильства, але й свідок (очевидець) такого насильства. Жорстоке ставлення до дитини і нехтування її інтересами можуть мати різні види і форми, але їх наслідками завжди є серйозний збиток для здоров'я, розвитку і соціалізації дитини, нерідко й загроза її життю чи навіть є причиною смерті [3].

1. Веселов М. Ю. Адміністративно-правові засади функціонування ювенальної юстиції у системі забезпечення прав дітей в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2020. 381 с.

2. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>

3. Запобігання та протидія насильству. Методичні рекомендації. МОН України, Міністерство молоді та спорту України. Київ, 2018. URL : <https://don.kyivcity.gov.ua/files/2018/5/22/mon.pdf>

4. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980). URL : <http://sum.in.ua/s/zapobighaty>

**Любов МІРОШНІЧЕНКО**

доцент кафедри  
соціально-гуманітарних дисциплін,  
кандидат філологічних наук, доцент,

**Олександр КОБУТА,**

**Роман ТЕПЛЯКОВ**

студенти ННІ права та інноваційної  
освіти Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ  
(м. Дніпро, Україна)

**БЕЗПЕЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ  
В НАВЧАЛЬНИЙ ТА ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС**

З кожним днем у світі все більше розвиваються та поширюються гендерне виховання та гендерна освіта. Це зумовлено низкою проблем з дискримінацією осіб за різними ознаками: за віком, за зовнішнім виглядом, за статтю, за вагою, за расою, за мовними та національними особливостями. Аби усунути ці проблеми, необхідно створити гендерно-освітнє підґрунтя у свідомості кожного громадянина.

Мета роботи полягає у визначенні актуальності впровадження гендерної освіти в навчальний процес, в аналізі основних причин впровадження гендерної освіти, в дослідженні вирішення проблем за наявності гендерної освіти в сучасному освітньому процесі та з'ясування основного розвитку та реалізації гендерної освіти в навчальних закладах України.

На сьогодні питання, що стосуються гендеру, гендерної дискримінації, гендерної рівності або ж гендерної освіти є досить актуальними як в Україні, так і в цілому світі, адже суспільство розвивається духовно. Саме завдяки еволюції його свідомості поступово виникає низка проблем серед розбіжностей між статями: чоловіком і жінкою. Ці розбіжності виникають з фізичних, психологічних та біологічних властивостей осіб, а також через існування розповсюджених стереотипів щодо поведінки чоловіка і жінки в суспільстві в цілому. Актуальність гендерної освіти пов'язана з тим, що в сучасному суспільстві простежується низка нерозв'язаних задач і невирішених гендерних проблем, які з часом можуть викликати певну соціальну небезпеку. Остаточо визначити актуальність цієї теми можна тільки завдяки викладенню основних причин впровадження гендерної освіти та виховання в освітній процес.

Основною причиною небезпеки є гендерна дискримінація. Гендерна дискримінація –